

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

НАУКОВИЙ ВІСНИК
УЖГОРОДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ISSN 2524-0609

Серія

ПЕДАГОГІКА

СОЦІАЛЬНА РОБОТА

Збірник наукових праць

Випуск 1(40)

Ужгород – 2017

ISSN 2524-0609

УДК 371; 378; 364

Науковий вісник Ужгородського університету.

Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». – 2017. – Випуск 1 (40)

Редакційна колегія

Головний редактор:

Козубовська І.В. доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та педагогіки вищої школи, ДВНЗ «УжНУ»

Заступник головного редактора:

Бартош О.П. кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціології і соціальної роботи, ДВНЗ «УжНУ»

Відповідальний за випуск:

Опачко М.В. кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, ДВНЗ «УжНУ»

Члени редколегії:

Козловська І.М. доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, ДВНЗ «УжНУ»

Староста В.І. доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, ДВНЗ «УжНУ»

Шандор Ф.Ф. доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри соціології і соціальної роботи, ДВНЗ «УжНУ»

Букач М.М. доктор педагогічних наук, професор, Миколаївський національний університет ім.В.О.Сухомлинського

Мешко Г.М. доктор педагогічних наук, професор, Тернопільський національний педагогічний університет ім.В.Гнатюка

Поліщук В.А. доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи, Тернопільський національний педагогічний університет ім.В.Гнатюка

Товканець Г.В. доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки й методики дошкільної та початкової освіти, Мукачівський державний університет

Кіш Янош, доктор психології, професор, Дебреценський університет, Угорщина

Норман Джудіт, доктор соціальної роботи, професор, Університет Брігам Янг, США

Рецензенти:

Кондрацька Л.А. доктор педагогічних наук, професор

Остапеч Ю.О. доктор політичних наук, професор

Адреса редакції:

88017, м.Ужгород, вул.Університетська, 14, факультет суспільних наук, кімн.218,

тел.: +38 (0312) 64-03-14, e-mail: f-susp@uzhnu.edu.ua

Офіційний сайт збірника: <http://libuzhnu.brinkster.net/cat4.aspx?seria=6>

Засновник і видавець збірника наукових праць – Ужгородський національний університет.

Адреса: 88000, м.Ужгород, вул.Підгірна, 46.

Збірник наукових праць видається з березня 1998 р., виходить двічі на рік.

Свідоцтво про державну реєстрацію серія КВ № 7972 від 9 жовтня 2003 р.

Збірник наукових праць перереєстровано як друковане періодичне видання, включене до переліку наукових фахових видань України, галузі науки – педагогічні, що затверджений Наказом МОН України від 09.03.2016 р. № 241 (додаток 9, позиція 78).

Рекомендовано до друку Вченою Радою ДВНЗ «Ужгородський національний університет», протокол №6 від 23 травня 2017 року

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
STATE HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENT
«UZHHOROD NATIONAL UNIVERSITY»**

**SCIENTIFIC HERALD OF
UZHHOROD UNIVERSITY**

ISSN 2524-0609

Series

PEDAGOGY

SOCIAL WORK

Collection of Scientific Works

Issue 1 (40)

Uzhhorod – 2017

ISSN 2524-0609
УДК 371; 378; 364

Scientific Herald of Uzhhorod University.
Series: «Pedagogy. Social Work». – 2017. – Issue 1 (40)

Editorial Board

Editor-in-Chief:

Kozubovska Iryna. Doctor of Pedagogical Sciences, Professor; Head of Department of Pedagogy and Pedagogy of Higher School, Uzhhorod National University

Deputy of Editor-in-Chief:

Bartosh Olena. Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of Sociology and Social Work Department, Uzhhorod National University

Editor of the issue:

Opachko Magdalyna. Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of Pedagogy Department, Uzhhorod National University

Members of Editorial Board

Kozlovska Iryna. Doctor of Pedagogical Sciences, Professor of Pedagogy Department, Uzhhorod National University
Starosta Volodymyr. Doctor of Pedagogical Sciences, Professor of Pedagogy Department, Uzhhorod National University

Shandor Fedir. Doctor of Philosophical Sciences, Professor; Head of Sociology and Social Work Department, Uzhhorod National University

Bukach Mykola. Doctor of Pedagogical Sciences, Professor; Mykolaiv National University named after V.Sukhomlynsky

Meshko G.M. Doctor of Pedagogical Sciences, Professor; Ternopil National Pedagogical University named after Volodymyr Gnatyuk

Polischuk Vira. Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of Social Pedagogics and Social Work Department, Ternopil National Pedagogical University named after Volodymyr Gnatyuk

Tovkanets Ganna. Doctor of Pedagogical Sciences, Professor; Head of Department of Pedagogy and Methodology of Pre-school and Primary Education, Mukachevo State University

Kiss Janos. Doctor of Psychology, Professor, University of Debrecen, Hungary

Norman Judith. Doctor of Social Work, Professor, Brigham Young University, the USA

Reviewers:

Kondratska L.A. Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ostapec Yu.O. Doctor of Political Sciences, Professor

Editorial address:

88017, Uzhhorod, Universitetska str., 14, Faculty of Social Sciences, room 218,
tel.: +38 (0312) 64-03-14, e-mail: f-susp@uzhnu.edu.ua

Official website: <http://libuzhnu.brinkster.net/cat4.aspx?seria=6>

Founder and publisher of collection of scientific articles – Uzhhorod National University.

Address: 88000, Uzhhorod, Pidhirna str., 46.

The series of scientific articles has been published since March 1998, is published twice a year.

State registration certificate series KV № 7972 dated by October 9, 2003

Collection of scientific articles is re-registered as a printed periodical edition, included in the list of scientific professional editions of Ukraine, the field of science – Pedagogy, approved by the Order of Ministry of Education of Ukraine dated by 09 March 2016, № 241 (annex 9, position 78).

Recommended to publication by the Scientific Council of Uzhhorod National University,
record №6 from 23 May, 2017

ЗМІСТ

Афанасьєв Дмитро, Сойма Наталія, Сопко Руслана. ЗАЛУЧЕННЯ ДЕЗАДАПТОВАНОЇ МОЛОДІ ДО ВОЛОНТЕРСЬКОЇ РОБОТИ З ЛЮДЬМИ ПОХИЛОГО ВІКУ	11
Бартош Олена. БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ У ПІДГОТОВЦІ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО РОБОТИ З «ДІТЬМИ ГРУПИ РИЗИКУ» У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ	14
Басай Надія. ЗАСОБИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	19
Білик Олександр. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ ПОБУДОВАНОГО НА ЗАСАДАХ ФОРМУВАННЯ САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДЛЯ МАЙБУТНІХ ТЕХНІКІВ-ЕЛЕКТРИКІВ	23
Бондар Тамара. ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА КАНАДИ: ПОНЯТІЙНО-КАТЕГОРІЙНИЙ АПАРАТ	27
Борщ Костянтин, Ляшко Мар'яна. ГЕНДЕРНІ СТЕРЕОТИПИ ЯК СОЦІАЛЬНА ПРОБЛЕМА СУЧАСНИХ ЖІНОК	31
Брюханова Тетяна, Малахова Жанна. ВИКОРИСТАННЯ СПОРТИВНО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ В ОРГАНІЗАЦІЇ УЧБОВИХ ЗАНЯТЬ В УМОВАХ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	35
Будяньський Дмитро. НАПРЯМКИ ВИКОРИСТАННЯ ЗДОБУТКІВ РИТОРИКИ В ПРОЦЕСІ РОЗВИТКУ РИТОРИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ВИКЛАДАЧА ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	38
Булеза Богдана. ГОТОВНІСТЬ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО МЕДИКО–СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ – ЖЕРТВАМИ НАСИЛЬСТВА	42
Вархолик Галина. ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОШУК В ПРОЦЕСІ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В ЯПОНІЇ	45
Герлянд Тетяна. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ АГРАРНИХ ПТНЗ	48
Гіптерс Зінаїда. ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ЕКОНОМІЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ В УКРАЇНСЬКІЙ РОДИНІ: РЕТРОСПЕКТИВНИЙ ПОГЛЯД	51
Главацька Ольга. ВПЛИВ БАТЬКІВСЬКОЇ СІМ'Ї НА ГЕНДЕРНУ СОЦІАЛІЗАЦІЮ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ	55
Годованець Наталія, Леган Вікторія. КОРОТКИЙ ОГЛЯД ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	60
Голова Наталія. ПРИНЦИПИ ПІДГОТОВКИ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ФРАНЦІЇ	63
Горленко Валентина. НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИХОВАТЕЛІВ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	67
Горобець Ольга, Горобець Сергій. ВОСПИТАНИЕ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ НАСЕЛЕНИЯ КАК ВАЖНЫЙ ФАКТОР РЕШЕНИЯ ЭКОЛОГИЧЕСКИХ ПРОБЛЕМ	74
Гусак Людмила, Гулівата Інна. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ	78
Дідо Наталія. ДО ПИТАННЯ РОЗВИТКУ У СТУДЕНТІВ НАВИЧОК ВЕДЕННЯ ДІЛОВОГО ЛИСТУВАННЯ	81
Добровольська Катерина. МЕДИЧНІ СИМУЛЯТОРИ ЯК СКЛАДОВА ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ	84
Добровольська Наталія. ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН МАЙБУТНІМ МЕНЕДЖЕРАМ	88
Довмантович Наталія. ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	92
Єпіхіна Марина, Курило Наталія. ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ НАРОДОЗНАВСТВА	96
Желанова Вікторія. ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІЗ ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ	101
Іващук Олена, Юрій Раїса. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ З БІОФІЗИКИ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ	104
Іконнікова Марина. КАР'ЄРООРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ФІЛОЛОГІВ	107
Ісаєва Ілона. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ПЕРСОНАЛУ ФЕДЕРАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ НІМЕЧЧИНИ ВИЩОЇ ЛАНКИ	111
Канюк Олександра. ПРО РОЛЬ МОВЛЕННСВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У ФОРМУВАННІ КУЛЬТУРИ ІНШОМОВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ	115
Карасьова Лариса. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ У ПРОЦЕСІ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ	118

Кацьора Олександр, Кацьора Андріана. ОКРЕМІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ДІТЕЙ-СИРИТ ТА ДІТЕЙ, ПОЗБАВЛЕНИХ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	121
Кисленко Дмитро. ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ОХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ)	125
Кіш Надія. МІЖКУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНЦІЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	129
Козубовська Ірина, Байбакова Ольга. ІДЕЇ УТИЛІТАРИЗМУ В РОЗВИТКУ ОСВІТИ США.....	133
Козубовська Ірина, Данко Дана. ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ДО МІЖКУЛЬТУРНОГО СПІЛКУВАННЯ	136
Корчинська Наталія. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОГО НАВЧАННЯ МОЛОДІ В ТУРЕЧЧИНІ	139
Левицька Наталія. НЕГАТИВНІ ТА ПОЗИТИВНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПІВ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПЕРЕКЛАДАЧІВ У НІМЕЧЧИНІ	143
Лещук Галина. РЕАЛІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНИХ ІНІЦІАТИВ ЗАСОБАМИ ІННОВАЦІЙНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	146
Логвиненко Тетяна. ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ В ДІЯЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНИХ УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ КОНСОРЦІУМІВ	149
Маляр Любов. ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ ГІМНАЗІЙНОЇ МОЛОДІ ЗАКАРПАТТЯ В 20-30-х рр. ХХ ст. ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ	153
Мешко Галина. ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЯК АСПЕКТ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	157
Молчанова-Долінко Валерія. СТРУКТУРА ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНЬОГО УЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ДО ПОЛІХУДОЖНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	162
Мосейчук Юрій. СИСТЕМНИЙ ТА ПРАКСЕОЛОГІЧНИЙ ПІДХОДИ У ФОРМУВАННІ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ: ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ РОЗВІДКИ.....	164
Мосіюк Олександр, Мінгальова Юлія. LMS MOODLE ЯК ПРОГРАМНА СКЛАДОВА ОРГАНІЗАЦІЇ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ІНФОРМАЦІЙНИМ ТЕХНОЛОГІЯМ.....	168
Москалюк Оксана. ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА В КОНТЕКСТІ ПРОБЛЕМ, СУПЕРЕЧНОСТЕЙ ТА ПЕРСПЕКТИВ	172
Нищак Іван. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ МЕТОДИЧНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ ІНЖЕНЕРНО-ГРАФІЧНИХ ДИСЦИПЛІН МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ.....	175
Новицька Людмила, Левчук Олена. СТАН МАТЕМАТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ЕКОЛОГІВ АГРАРНИХ ВНЗ	179
Новицька Інеса. ПОЕТАПНА МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ УМІНЬ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧО-МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ПРОЦЕСІ РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ЗАДАЧ.....	183
Новосад Крістіна. СОЦІАЛЬНІ РИЗИКИ МІЖНАРОДНОЇ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ.....	187
Овод Юлія. ДО ПРОБЛЕМИ ДИТЯЧОЇ БЕЗДОГЛЯДНОСТІ В УКРАЇНІ.....	190
Онищук Анжела. ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ ЯК ЗАПОРУКА ЯКІСНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПЕРЕКЛАДАЧІВ	193
Опачко Магдалина. КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА	197
Палецька-Юкало Антоніна. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ЕФЕКТИВНОСТІ МЕТОДИКИ ФОРМУВАННЯ НІМЕЦЬКОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ НА ОСНОВІ АВТЕНТИЧНИХ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ	202
Палінчак Вероніка. АМЕРИКАНСЬКИЙ СТИЛЬ МЕНЕДЖМЕНТУ	207
Пилипишин Олег, Бондаренко Сергій. «ЄВРОПЕЙСЬКА КУЛЬТУРА»: ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ-МЕДИКАМ.....	210
Пинзеник Олена. ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ У СФЕРІ «ПРИРОДА» МАЙБУТНЬОГО ВИХОВАТЕЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	213
Повідайчик Оксана, Повідайчик Михайло. ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	216
Полищук Віра, Богуцька Анастасія, Пришляк Оксана. МЕТА І ПРИНЦИПИ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТІВ ТРЕТЬОГО ВІКУ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ.....	219
Попадич Олена. ДОСЛІДНИЦЬКЕ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ВИРОБНИЧИХ ФУНКЦІЙ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА ВИЩОЇ ШКОЛИ.....	223
Попович Анна. СОЦІАЛЬНІ БАР'ЄРИ ТА СОЦІАЛЬНА РЕАБІЛІТАЦІЯ.....	227
Почтовюк Світлана. ДЕЯКІ ДИДАКТИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО ІНФОРМАЦІЙНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЕКТУВАННЯ	230
Рабійчук Сергій. ПОКАЗНИКИ ЦІННОСТІ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ.....	233
Райковська Галина. ІНЖЕНЕРНО-ГРАФІЧНА ОСВІТА ДЛЯ ЖИТТЄДІЯЛЬНОГО ВИРОБНИЦТВА.....	235

Рашевська Наталя. МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ	238
Рідкодубська Анна. ПРАКТИЧНА СПРЯМОВАНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ.....	242
Розлуцька Галина. ПІДГОТОВКА ДУХОВЕНСТВА В УМОВАХ МУКАЧІВСЬКОЇ БОГОСЛОВСЬКОЇ ШКОЛИ.....	245
Савка Ірина. ВПРОВАДЖЕННЯ ВИБІРКОВИХ ІНТЕГРОВАНИХ КУРСІВ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ГУМАНІТАРНОГО ПРОФІЛЮ	249
Сваричевська Анжела. ІСТОРИКО-РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ ВИНИКНЕННЯ І РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЇ ЯК САМОСТІЙНОЇ ГАЛУЗІ НАУКОВИХ І ОСВІТНІХ ЗНАНЬ.....	252
Середа Ірина. ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ОЗДОРОВЧА АЕРОБІКА» ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТНПУ ІМ. В. ГНАТЮКА В УМОВАХ КРЕДИТНО-ТРАНСФЕРНОЇ СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	256
Сідун Мар'яна. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ СПІЛКУВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ШКІЛЬНОМУ КОЛЕКТИВІ	259
Сікалюк Анжела. ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	262
Слозанська Ганна. РОЛІ ФАХІВЦЯ ІЗ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ	265
Сніцар Інна. ДО ПИТАННЯ ПРО ВИБІР ФОРМ І МЕТОДІВ РОБОТИ З РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	269
Степчук Надія. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІЗИЧНОГО САМОВДОСКОНАЛЕННЯ УЧНІВСЬКОЇ ТА СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	272
Стефанишин Катерина. РОБОТА НАД ПРИЙМЕНИКОМ У 5 КЛАСІ ЯК ПІДГОТОВЧИЙ ЕТАП ДО УСВІДОМЛЕННЯ ЙОГО КОМУНІКАТИВНОЇ РОЛІ У СТРУКТУРІ МОВЛЕННЯ.....	276
Стойка Олеся. ВИЩА ОСВІТА США ТА УКРАЇНИ: ВІДМІННІ ТА СПІЛЬНІ РИСИ	280
Тимошенко Володимир. ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ ВЧИТЕЛЯ В УМОВАХ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ	284
Ткачов Артем. СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО ЗДІБНИХ І ОБДАРОВАНИХ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ	287
Товканець Ганна. ЗАКОНОМІРНОСТІ І ПРИНЦИПИ СТРАТЕГІЇ ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ	291
Трубачева Світлана, Черноус Оксана. ДИДАКТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МЕТАПРЕДМЕТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ	295
Фельцан Інна. ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТЕОРІЇ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ У ЄВРОПІ	299
Ференчук Ірина. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА МЕТОДИКИ ФОРМУВАННЯ НІМЕЦЬКОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ЧИТАННІ ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТІВ У МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ	302
Фізеші Октавія. ПОЧАТКОВА ОСВІТА ЗАКАРПАТТЯ У 50-80-ИХ РОКАХ ХХ СТОЛІТТЯ.....	306
Шеремета Людмила, Мельник Тетяна. ФОРМУВАННЯ ОРФОЕПІЧНОЇ ГРАМОТНОСТІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ПРОФІЛЮ	310
Шостачук Андрій, Шостачук Дмитро, Шмельова Тетяна. КОМПЕТЕНТНІСТЬ ІНЖЕНЕРА-МЕХАНІКА: СИСТЕМНИЙ ПІХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ.....	313

CONTENTS

Afanasiev Dmytro, Soyma Nataliya, Sopko Ruslana. INVOLVING MALADJUSTED YOUTH TO THE VOLUNTEER WORK WITH THE ELDERLY.....	11
Bartosh Olena. BASIC DISCIPLINES IN THE TRAINING OF SOCIAL WORKERS FOR THE WORK WITH «AT RISK CHILDREN» IN GREAT BRITAIN.....	14
Basai Nadiia. MEANS OF COMPETENCE-BASED TEACHING FOREIGN LANGUAGES OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS.....	19
Bilyk Oleksandr. PECULARITIES OF THE EDUCATIONAL PROCESS BUILT ON THE PRINCIPLES OF SELF-EDUCATIONAL COMPETENCE FORMATION FOR FUTURE TECHNICIANS-ELECTRICIANS.....	23
Bondar Tamara. INCLUSIVE EDUCATION IN CANADA: TERMS AND CONCEPTS.....	27
Borshch Kostyantyn, Lyashko Maryana. GENDER STEREOTYPES AS A SOCIAL PROBLEM OF MODERN WOMEN.....	31
Bryukhanova Tetyana, Malakhova Zhanna. USING A SPORTS-ORIENTED APPROACH IN THE ORGANIZATION OF SCHOOL LESSONS IN CONDITIONS OF PERSONALLY-ORIENTED PHYSICAL EDUCATION.....	35
Budyanskiy Dmitro. DIRECTIONS FOR USE OF THE RHETORIC ACHIEVEMENTS IN THE DEVELOPMENT PROCESS OF THE HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENT TEACHER'S RHETORICAL CULTURE.....	38
Buleza Bohdana. READINESS OF SOCIAL WORKERS FOR MEDICAL-SOCIAL WORK WITH CHILDREN – VICTIMS OF VIOLENCE.....	42
Varkholyk Halyna. PEDAGOGICAL SEARCH IN THE ECOLOGICAL EDUCATION IN JAPAN.....	45
Gerliand Tetyana. USE OF INNOVATIVE TEACHING TECHNOLOGIES IN THE GENERAL EDUCATION PREPARATION THE FUTURE SKILLED WORKERS OF AGRICULTURAL VOCATIONAL TECHNICAL SCHOOLS.....	48
Hipters Zinaida. THEORY AND PRACTICE OF ECONOMIC EDUCATION OF CHILDREN IN THE UKRAINIAN FAMILY: RETROSPECTIVE VIEW.....	51
Hlavatska Olga. THE FAMILY INFLUENCE ON THE GENDER SOCIALIZATION OF THE MODERN YOUTH.....	55
Hodovanets Nataliia, Lehan Victoriia. BRIEF OVERVIEW OF INTERACTIVE METHODS OF FOREIGN LANGUAGE TEACHING.....	60
Golova Nataliya. PRICIPLES OF SOCIAL WORKERS TRAINING WHILE PREPARING FOR THE FUTURE PROFESSIONAL ACTIVITY IN FRANCE.....	63
Horlenko Valentyna. NON-FORMAL EDUCATION AS A FACTOR FOR DEVELOPMENT OF INFORMATION AND COMMUNICATION COMPETENCE OF TEACHERS IN PRESCHOOL EDUCATIONAL FACILITIES.....	67
Gorobets Olga, Gorobets Sergiy. UPBRINGING THE POPULATION ECOLOGICAL CULTURE AS AN IMPORTANT FACTOR IN SOLVING ENVIRONMENTAL PROBLEMS.....	74
Husak Ludmyla, Hulivata Inna. THEORETICAL ASPECTS OF FORMATION OF MATHEMATICAL COMPETENCE OF FUTURE ECONOMISTS.....	78
Dido Nataliya. TO THE ISSUE OF DEVELOPMENT OF STUDENTS' BUSINESS LETTER WRITING SKILLS.....	81
Dobrovolska Kateryna. MEDICAL SIMULATORS AS A COMPONENT OF INNOVATIVE EDUCATION.....	84
Dobrovolska Natalya. THE USE OF GAME METHODS OF TRAINING IN TEACHING MATHEMATICAL DISCIPLINES TO FUTURE MANAGERS.....	88
Dovmantovych Nataliya. PROJECT ACTIVITIES AS A MEAN OF SELF-EDUCATIONAL COMPETENCE DEVELOPING.....	92
Epikhina Maryna, Kurylo Natalia. THE FORMATION OF BASIS OF PATRIOTIC EDUCATION OF PRESCHOOL CHILDREN BY MEANS OF ETHNOLOGY.....	96
Zhelanova Victoria. FORMATION OF COMUNICATIVE COMPETENCE OF FUTER SPECIALISTS IN DOCUMENTATION AND INFORMATION ACTIVITY: PEDAGOGICAL TOOL.....	101
Ivashchuk Olena, Yurii Rayisa. A METHODOLOGY FOR CONDUCTING A TEST CONTROL OF KNOWLEDGE OF BIOPHYSICS IN THE PREPARATION OF FUTURE DOCTORS.....	104
Ikonnikova Maryna. CAREER-ORIENTED APPROACH IN THE THE PROCESS OF PHILOLOGISTS' TRAINING.....	107
Isaieva Ilona. PROFESSIONAL TRAINING OF SENIOR EXECUTIVE PERSONNEL OF FEDERAL POLICE OF GERMANY.....	111
Kanyuk Oleksandra. TO THE ISSUE OF ROLE OF SPEECH COMPETENCE IN THE FORMATION OF CULTURE OF FOREIGN PROFESSIONAL COMMUNICATION OF FUTURE SOCIAL WORKERS.....	115

Karasyova Larysa. PEDAGOGICAL TERMS OF FORMATION OF INFORMATION AND ANALYTICAL COMPETENCE OF FUTURE NATIONAL SECURITY SPECIALISTS IN THE PROCESS OF FOREIGN LANGUAGE TRAINING	118
Katsora Oleksandr, Katsora Andriana. PARTICULAR ASPECTS OF SOCIAL-LEGAL PROTECTION OF ORPHANS AND CHILDREN DEPRIVED OF PARENTAL CARE IN UKRAINE	121
Kyslenko Dmytro. THE USE OF MULTIMEDIA TECHNOLOGY IN EDUCATION OF FUTURE PROFESSIONALS SECURITY ACTIVITIES (THEORETICAL ASPECTS).....	125
Kish Nadiia. INTERCULTURAL COMPETENCE OF FUTURE SPECIALISTS AS PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL PROBLEMS	129
Kozubovska Iryna, Baybakova Olga. IDEAS OF UTILITARIANISM IN THE DEVELOPMENT OF EDUCATION IN THE USA.....	133
Kozubovska Iryna, Danko Dana. FORMATION OF READINESS OF FOREIGN STUDENTS-PHYSICIANS FOR THE INTERCULTURAL COMMUNICATION	136
Korchynska Natalia. GENERAL CHARACTERISTICS OF VOCATIONAL AND TECHNICAL TRAINING OF THE YOUTH IN TURKEY	139
Levytska Nataliia. NEGATIVE AND POSITIVE ASPECTS OF THE BOLOGNA PROCESS PRINCIPLES REALIZATION IN THE SYSTEM OF PROFESSIONAL TRAINING OF TRANSLATORS IN GERMANY.....	143
Leshchuk Halyna. REALIZATION OF SOCIAL INCENTIVES BY IMPLEMENTING INNOVATIVE INSTITUTIONAL TECHNOLOGIES.....	146
Lohvynenko Tetyana. TRAINING OF SOCIAL SPHERE SPECIALISTS IN THE ACTIVITY OF INTERNATIONAL UNIVERSITY CONSORTIUMS	149
Malyar Lyubov. FORMATION OF NATIONAL CONSCIOUSNESS OF THE GYMNASIUM YOUTH IN TRANS-CARPATIA IN 20-30 XX BY MEANS OF LITERATURE	153
Meshko Galyna. FORMATION OF HEALTH SAVING LEARNING ENVIRONMENT AS THE ASPECT OF HEAD OF GENERAL EDUCATION INSTITUTION ACTIVITY	157
Molchanova-Dolinko Valeria. THE STRUCTURE OF READINESS OF FUTURE TEACHER ON MUSICAL ART TO POLY-ARTISTIC ACTIVITY	162
Moseychuk Yuriy. SYSTEMIC AND PRAXEOLOGICAL APPROACHES TO THE FORMATION OF HEALTH CULTURE OF FUTURE TEACHERS OF PHYSICAL EDUCATION: GENERAL EXPLORATION	164
Mosiyuk Oleksandr, Minhalova Yuliia. LMS MOODLE AS A SOFTWARE COMPONENT OF THE BLENDED LEARNING STUDENTS OF INFORMATION TECHNOLOGY	168
Moskaliuk Oksana. INCLUSIVE EDUCATION IN THE CONTEXT OF PROBLEM, CONTROVERSIES AND PERSPECTIVES	172
Nyshchak Ivan. PEDAGOGICAL CONDITIONS OF IMPLEMENTATION OF THE METHODOLOGICAL SYSTEM OF TRAINING TO ENGINEERING-GRAPHIC DISCIPLINES OF FUTURE TEACHERS OF TECHNOLOGIES	175
Novytska Lyudmila, Levchuk Olena. THE STATE OF MATHEMATICAL TRAINING OF STUDENTS-ECOLOGISTS OF AGRICULTURAL UNIVERSITIES.....	179
Novitska Inesa. STEP-BY-STEP METHODS OF FORMATION OF PROFESSIONAL SKILLS OF FUTURE TEACHERS OF NATURAL AND MATHEMATICAL SCIENCES IN THE PROCESS OF SOLVING OF EDUCATIONAL PROBLEMS.....	183
Novosad Kristina. SOCIAL RISKS OF INTERNATIONAL LABOR MIGRATION	187
Onyshchuk Anzhela. INTERACTIVE EDUCATION AS A KEY ELEMENT OF QUALIFIED AND PROFESSIONAL TRAINING OF INTERPRETERS	193
Opachko Magdalyna. CULTURE BASED APPROACH IN THE FORMATION OF MANAGEMENT COMPETENCE OF TEACHERS	197
Ovod Yuliia. TO THE ISSUE OF CHILD NEGLECT IN UKRAINE	190
Paletska-Iukalo Antonina. EXPERIMENTAL VERIFICATION OF THE METHODOLOGY OF FORMATION OF GERMAN LEXICAL COMPETENCE OF FUTURE TEACHERS ON THE BASIS OF AUTHENTIC LITERARY WORKS	202
Palinchak Veronika. AMERICAN STYLE OF MANAGEMENT	207
Pylypyshyn Oleh, Bondarenko Serhiy. «EUROPEAN CULTURE»: FEATURES OF TEACHING THE COURSE FOR FOREIGN MEDICAL STUDENTS	210
Pynzenyk Olena. OPTIMIZATION OF THE PROCESS OF FORMATION OF COMPETENCE IN THE FIELD «NATURE» OF FUTURE EDUCATORS OF PRESCHOOL CHILDREN.....	213
Povidaychyk Oksana, Povidaychyk Mykhailo. MAIN APPROACHES TO STUDENTS' SCIENTIFIC AND RESEARCH WORK.....	216
Polishchuk Vira, Bogutska Anastasiya, Pryshlyak Oksana. OBJECTS AND PRINCIPLES OF THE UNIVERSITY OF THE THIRD AGE IN THE UK.....	219
Popadych Olena. RESEARCH-BASED LEARNING AS A MEANS OF FORMING PRODUCTION FUNCTIONS FOR FUTURE HIGHER EDUCATION TEACHERS	223

Popovych Anna. SOCIAL BARRIERS AND SOCIAL REHABILITATION	227
Pochtovyuk Svitlana. DIDACTIC PEDAGOGICAL APPROACHES TO THE INFORMATION OF PEDAGOGICAL PROJECTING	230
Rabiychuk Serhii. INDICATORS OF VALUES OF HEALTHY LIFESTYLE	233
Raikovska Halyna. ENGINEERING GRAPHICS EDUCATION FOR VIABLE PRODUCTION	235
Rashevska Natalya. FORMATION OF RESEARCHING COMPETENCE MODEL OF STUDENTS IN MATHEMATICS	238
Ridkodubska Anna. PRACTICAL ORIENTATION OF PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE SOCIAL WORKERS.....	242
Rozlutska Galyna. PREPARING THE CLERGY IN CONDITIONS OF MUKACHEVO THEOLOGICAL SCHOOL (1744 – 1776).....	245
Savka Iryna. IMPLEMENTATION OF THE INTEGRATIVE OPTIONAL COURSES IN THE TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS OF HUMANITIES	249
Svarychevska Anzhela. HISTORICAL AND RETROSPECTIVE ANALYSIS OF THE PROBLEM OF APPEARANCE AND DEVELOPMENT OF ECOLOGY AS AN INDEPENDENT BRANCH OF SCHOLARLY AND EDUCATIONAL KNOWLEDGE.....	252
Sereda Iryna. TEACHING OF «RECREATIONAL AEROBICS» DISCIPLINE FOR STUDENTS OF TERNOPIL NATIONAL PEDAGOGICAL UNIVERSITY NAMED AFTER V.HNATUK I N CONDITIONS OF THE CREDIT-TRANSFER SYSTEM OF EDUCATIONAL PROCESS	256
Sidun Mariana. THE SPECIFICITY OF THE PROCESS OF COMMUNICATION OF JUNIOR PUPILS AT SCHOOL ENVIRONMENT	259
Sikaliuk Anzhela. INNOVATIVE EDUCATIONAL METHODS AS A WAY OF FORMATION OF STUDENTS' SOCIO-ETHICAL VALUES AT FOREIGN LANGUAGE LESSONS	262
Slozanska Anna. ROLE OF SOCIAL WORKER IN LOCAL COMMUNITIES.....	265
Snitsar Inna. TO THE ISSUE OF CHOICE OF FORMS AND METHODS OF WORK ON STUDENTS' COMMUNICATIVE SKILLS DEVELOPMENT AT ENGLISH LESSONS.....	269
Stepchuk Nadiia. WAYS OF INCREASING THE EFFICIENCY OF PHYSICAL SELF-IMPROVEMENT OF SCHOOL AND STUDENT YOUNG PEOPLE	272
Stefanyshyn Kateryna. WORK ON THE PREPOSITION IN THE 5TH GRADE AS A PREPARATORY STEP TO THE REALIZATION OF ITS COMMUNICATIVE ROLE IN THE STRUCTURE OF COMMUNICATION.....	276
Stoyka Olesya. HIGHER EDUCATION OF THE USA AND UKRAINE: DISTINCT AND COMMON FEATURES	280
Tymoshenko Volodymyr. WAYS OF OPTIMIZING THE PROCESS OF DEVELOPMENT OF TEACHER'S PROFESSIONALISM UNDER CONDITIONS OF PERSONALLY-ORIENTED EDUCATIONAL SYSTEM.....	284
Tkachov Artem. STRUCTURAL AND FUNCTIONAL MODEL OF CORE COMPETENCE FORMATION OF INTELLECTUALLY GIFTED AND TALENTED SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN THE PROCESS OF STUDYING	287
Tovkanets Ganna. LAWS AND PRINCIPLES OF THE DEVELOPMENT STRATEGY DURING THE FUTURE TEACHER PEDAGOGICAL CULTURE FORMATION.....	291
Trubacheva Svitlana, Chornous Oksana. DIDACTIC FEATURES OF META-SUBJECT TECHNOLOGIES IN CONDITIONS OF PROFILE TRAINING.....	295
Feltsan Inna. HISTORY OF ADULT EDUCATION THEORY FORMATION IN EUROPE	299
Ferenchuk Iryna. EXPERIMENTAL VERIFICATION OF METHODOLOGY OF THE FORMATION OF GERMAN LANGUAGE COMPETENCE IN READING MASS MEDIA TEXTS OF FUTURE PHILOLOGISTS	302
Fizeshi Oktaviia. PRIMARY EDUCATION IN TRANSCARPATHIA IN THE 50-80-IES OF THE XX CENTURY	306
Sheremeta Liudmyla, Tetiana Melnyk. FORMATION OF FOREIGN MEDICAL STUDENTS' ORTHOEPICAL LITERACY.....	310
Shostachuk Andrii, Shostachuk Dmytro, Shmeliova Tetiana. THE COMPETENCE OF MECHANICAL ENGINEER: THE SYSTEM APPROACH TO THE ORGANIZATION OF THE PROFESSIONAL SELF-DETERMINATION.....	313

УДК 378.147:004.85

Мосіюк Олександр Олександрович

кандидат педагогічних наук, старший викладач
кафедра прикладної математики та інформатики
Житомирський державний університет імені Івана Франка
м. Житомир, Україна

Мінгальова Юлія Ігорівна

асистент
кафедра прикладної математики та інформатики
Житомирський державний університет імені Івана Франка,
м. Житомир, Україна

LMS MOODLE ЯК ПРОГРАМНА СКЛАДОВА ОРГАНІЗАЦІЇ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ІНФОРМАЦІЙНИМ ТЕХНОЛОГІЯМ

Розвиток технологій в інформаційному суспільстві вимагає від фахівців різних напрямів та спеціальностей оволодіння високим рівнем інформаційно-комп'ютерної грамотності, розуміння викликів сучасності та вміння орієнтуватися у складному та мінливому світі. Як наслідок, ВНЗ необхідно адаптувати навчальний процес до нових реалій, зокрема і он-лайн освіти. В контексті визначеної проблематики у статті розкрито особливості змішаного навчального процесу. На прикладі предмету «Нові інформаційні технології» продемонстровано залучення LMS Moodle для створення та підтримки єдиного навчального середовища, вибудованого за принципами змішаного навчання. Наголошено на важливості організації навчання та учіння студентів, спираючись на вихідні положення вибраного підходу як одного із найперспективніших в інформаційному суспільстві.

Ключові слова: самоосвіта, змішане навчання, система керування навчанням, Moodle, інформаційно-комп'ютерна грамотність.

Постановка проблеми. Навчання у продовж життя є невід'ємною частиною професійного зростання особистості в сучасному інформаційному суспільстві. Це сприяє підвищенню ролі самоосвіти як одного із ключових аспектів підготовки фахівця та удосконалення його знань, умінь та навичок. Тому формування у студентів відповідної системи прийомів і засобів опрацювання великих обсягів інформації є важливою частиною навчальної діяльності студентів у ВНЗ. Проте класичний підхід до організації навчання майбутніх професіоналів (незалежно від напрямку підготовки), зорієнтований на передачу знань, а не напрацювання вмінь із пошуку, систематизації та класифікації даних. Тож нагальною потребою є впровадження необхідних педагогічних технологій та методик, метою яких є сприяти зацікавленню студентів до самостійного здобуття, опрацювання та примноження знань.

У контексті визначеного проблемного питання доречно звернути увагу на змішане навчання. Зазначений підхід спрямований на удосконалення навчального процесу у ВНЗ, зокрема і в процесі опанування системи знань, умінь та навичок необхідних для роботи в умовах максимального поширення інформаційно-комунікаційних технологій.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Формування інформаційно грамотної особистості, яка здатна розуміти поставлені перед нею завдання, осмислювати їх і аналізувати результати роботи колег та провідних професіоналів галузі, шукати нові можливості застосування методів і засобів обробки даних, реагувати на зміни та тренди розвитку технологій, які висуваються сучасним ринком, підтверджені багатьма нормативними документами України в галузі освіти [2; 3; 6].

Особливості підготовки фахівців до використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у своїй професійній діяльності розкривають у своїх працях Биков В., Жалдак М., Раков С., Семеріков С., Сікора Я., Співаковський О., Спирін О., Триус Ю.

Питання впровадження систем дистанційного навчання, зокрема і LMS Moodle, представлено в роботах

© Мосіюк О.О., Мінгальова Ю.І.

таких науковців як Аврамчук А., Арсірій О., Болюбаш Н., Буйницької О., Вакалюк Т., Войтовича І., Глушенка В., Литвинової С., Микитенка П., Малицької І., Олексюка В., Сергієнка В., Щербини О. та інших.

Особливості впровадження змішаного навчання відображено у працях Березенської С., Бугайчука К., Гирі Н., Коротун О., Кривоноса О., Кухаренка В., Столяревської А., Щеглової О. та інших.

Отже **метою статті** є висвітлення особливостей реалізації змішаного навчального процесу в умовах ВНЗ та обґрунтування вибору LMS Moodle для його реалізації під час вивчення інформаційних технологій студентами гуманітарних і природничих спеціальностей.

Виклад основного матеріалу. З'ясуємо деякі аспекти використання змішаного навчання та його особливості. Концепція організації такої навчальної діяльності полягає у поєднанні традиційних та дистанційних форм навчального процесу. Аналізуючи погляди закордонних науковців стосовно цієї тематики колектив авторів монографії [7] зауважив, що таке поєднання вирішує проблему зручності та доступності навчальної інформації, сприяє індивідуалізації вивчення предмету, дозволяє створити освітні моделі, у яких студенти є активними учасниками не тільки в здобутті знань, а й у створенні нових, реалізуючи власні навчальні проекти [7, с. 49].

Основними вихідними положеннями змішаного навчання дослідники Харві Сінгх (Harvi Singh) та Кріс Рід (Chris Reed) визначають наступні: зосередженість на меті та завданнях навчання; підтримка різних форм передачі знань; залучення кожного учасника навчального процесу до примноження знань; дотримання стратегії навчання – всі завдання виконуються точно у відведений термін, бо лише в такому випадку досягається найбільша ефективність навчального процесу [10, с. 2].

Їх реалізація вимагає від викладачів глибокого розуміння структури предмету, його взаємозв'язків із іншими дисциплінами; вміння застосовувати інтерактивні форми організації навчальної діяльності тощо. Доречно представити напрацювання реалізації змішаного навчального процесу на базі предмету «Нові інформаційні технології». Його метою є формування сучасного рівня інформа-

ційної культури та комп’ютерної грамотності у студентської молоді, набуття ними практичних навичок роботи із сучасними інформаційно-комп’ютерними технологіями. Програма дисципліни передбачає вивчення операційної системи WINDOWS, офісного пакету MS Office (зокрема його компонентів MS Word, MS Excel, MS Power Point), сучасних хмарних технологій (на прикладі сервісів Google). Докладніша інформація про структуру навчальної дисципліни представлена у наступній статті [4].

Для оптимального розподілу навчального навантаження та підвищення індивідуалізації засвоєння знань студентами було запропоновано створити відповідний курс на платформі Moodle (рис. 1), а також інтегрувати його із аналогічним традиційним навчальним курсом ВНЗ. Електронний ресурс розміщений за адресою: <http://www.estudysystem.pp.ua/>.

Роз’яснимо вибір саме цієї системи керування навчальним контентом.

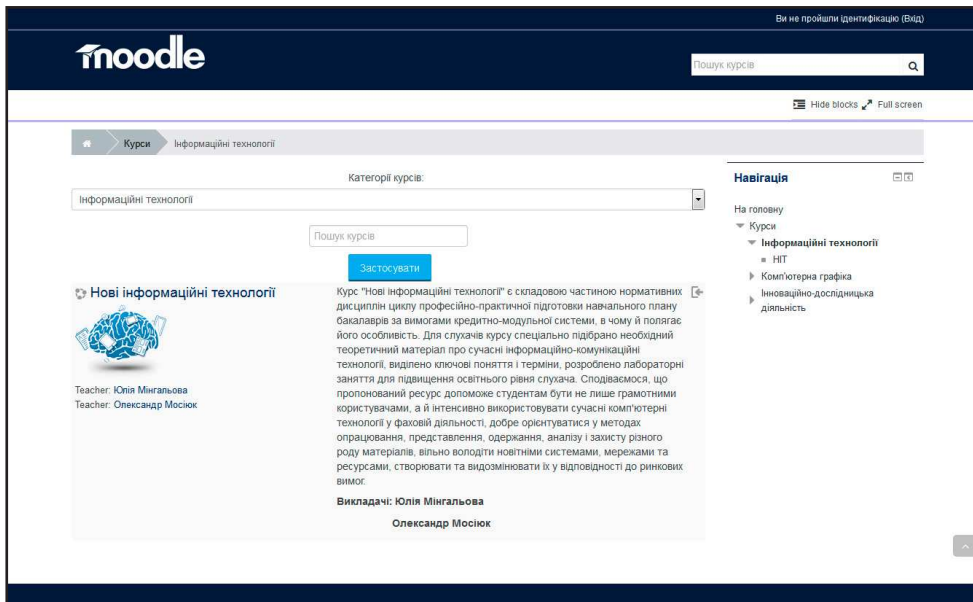

Рис. 1. Титульна сторінка курсу «Нові інформаційні технології».

Moodle (Modular Object Oriented Distance Learning Environment) – система керування навчальним контентом, автором якої є австралієць Martin Dougiamas. За його задумом, система мала враховувати психолого-педагогічні особливості сприймання студентами навчальної інформації та її осмислення [1, с. 3; 8, с. 7-11; 9].

LMS відповідає всім основним критеріям, які висуваються до відповідних програмних пакетів e-learning: функціональність, надійність, стабільність, відсутність додаткового ліцензування на кількість студентів, модальність тощо.

Інтерфейс Moodle перекладений на понад сто мов світу (у тому числі й українською). Майже у кожній країні створені центри, які працюють над удосконален-

ням системи. Платформа має велику бібліотеку модулів для розширення її функціональності. На даний момент ця система керування навчальним контентом є однією із найпопулярніших як у світі так і в Україні, зокрема.

Електронне забезпечення включає: короткий опис курсу; матеріали лекцій; завдання для проведення лабораторних робіт та короткий словник термінів до них; теми для самостійного опрацювання; рекомендовану літературу; тестові завдання; перелік питань та підсумкове завдання, які стають доступним після здачі попередніх видів робіт; форуми для обговорення (рис. 2). Курс містить десять тем лабораторних робіт з предмету, до кожної із яких було розміщено навчальний контент з урахуванням зручності його використання користувачами.

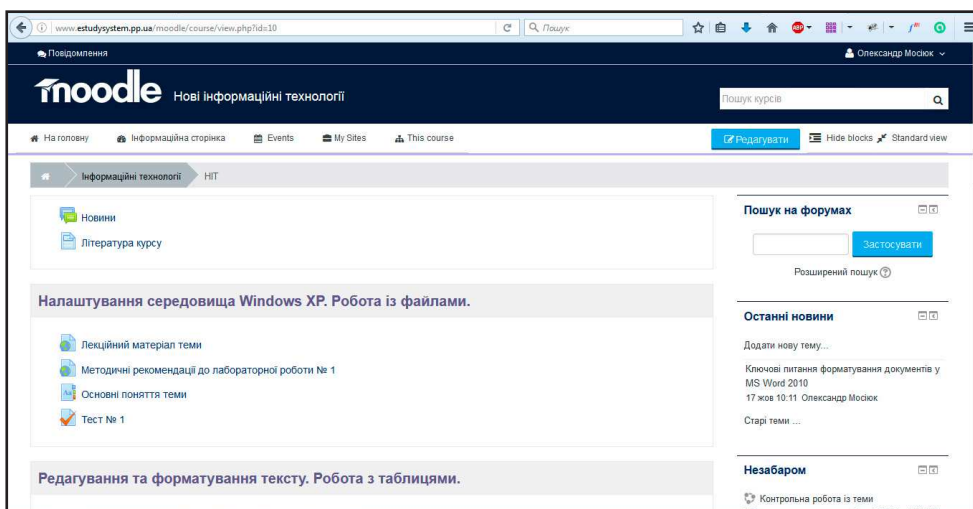

Рис. 2. Електронне наповнення курсу «Нові інформаційні технології».

Реєструючись в системі та підписуючись на визначений курс, студенти отримують повний доступ до

інформації з предмету. Дотримуючись ключових принципів змішаного навчання контент був розподілений та-

ким чином, щоб ті, хто навчається, максимально могли зосередитися на практиці та набути навички використання інформаційно-комп'ютерних технологій.

Обрана система надає викладачеві широкі можливості для розміщення довільної кількості електронних навчальних матеріалів, що дозволяє гнучко налаштувати курс у відповідності із вимогами сучасності. Цьому сприяє також і можливість залучення сторонніх хмарних сервісів, зокрема Google Drive, Google Docs, Google Maps, YouTube тощо. Фактично викладач створює для студента спільне єдине інформаційне середовище в межах вибраного предмету «Нові інформаційні технології».

Поєднання класичних підходів до організації навчального процесу із комунікативними можливостями LMS Moodle відбувається наступним чином. Переважна більшість теоретичного матеріалу опрацьовується студентами самостійно. Оцінювання рівня його засвоєння відбувалося за допомогою розроблених on-line тестів. В свою чергу під час виконання аудиторних лабораторних робіт основна увага приділялася застосуванню знань на практиці. Студенти також отримали можливість здавати роботи на перевірку та оцінювання викладачу, надіславши їх за допомогою інструментарію системи Moodle, внаслідок чого стали незалежними від часу та місця здачі виконаного завдання. Тобто змішане навчання дозволяє демократизувати процес отримання освіти і, в той же час, сприяє розвитку критичного мислення, дисциплінує студентів, вчить їх планувати свою діяльність.

При використанні платформи викладач має можливість: гнучко планувати та контролювати процес

навчання; координувати діяльність студентів шляхом вибору тих чи інших стратегій учіння для кожного індивідуально; перевіряти їх знання та уміння, завдяки продуманій системі тестів та практичних завдань, для задач яких можна встановити часові обмеження.

До кожної теми предмету було додано форуми, на яких учасники навчального процесу можуть вільно обговорювати вирішення спірних моментів при виконанні поставлених завдань чи лекційного матеріалу.

Висновки та перспективи подальших досліджень. LMS Moodle поєднує доступність та простоту налаштування із гнучкістю і можливістю адаптувати її до різних особливостей навчального процесу – створення платформи для дистанційних курсів чи залучення до організації змішаного навчання. Особливості системи, в рамках реалізації змішаного підходу, сприяють підвищенню ефективності здобуття знань студентів, зокрема із інформаційно-комп'ютерній грамотності та індивідуалізації їх навчання.

Серед подальших перспектив дослідження вбачаються такі напрями наукового пошуку: напрацювання нових форм взаємодії між студентами та викладачами в умовах вибраного підходу, обґрунтування залучення хмарних сервісів як одного із ключових інноваційних напрямів удосконалення навчального процесу на основі створеної освітньої платформи із використання LMS Moodle тощо.

Важливим аспектом є пошук та подальше узагальнення організаційно-методичного досвіду використання даної системи керування навчанням у рамках реалізації змішаного навчального процесу.

Список використаної літератури

1. Анисимов А. М. Работа в системе дистанционного обучения Moodle / А. М. Анисимов. – Харьков: ХНАГХ, 2009. – 292 с.
2. Закон України «Про Концепцію Національної програми інформатизації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/75/98-%D0%B2%D1%80>
3. Закон України «Про Національну програму інформатизації». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/74/98-%D0%B2%D1%80>
4. Кривонос О. М. Використання елементів дистанційного навчання у процесі вивчення сучасних інформаційних технологій студентами-філологами / О. М. Кривонос, М. П. Кривонос // Міжнародний науковий журнал. – 2016. – № 7. – С. 48-55
5. Кривонос О. М. Змішане навчання як основа формування ІКТ компетентності вчителя / О. М. Кривонос, О. В. Коротун // Наукові записки. – Вип. 8. – Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти. Част. 2. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2015. – С. 19-23
6. Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 01.04.2011 № 302 «Про заходи щодо впровадження електронного навчального контенту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/16566/.
7. Теорія та практика змішаного навчання : монографія / [В. М. Кухаренко, С. М. Березенська, К. Л. Бугайчук, Н. Ю. Олійник, Т. О. Олійник, О. В. Рибалко, Н. Г. Сиротенко, А. Л. Столярєвська]. – Харків: «Міськдрук», НТУ «ХПІ», 2016. – 284 с.
8. Триус Ю. В. Система електронного навчання ВНЗ на базі Moodle : методичний посібник / Ю. В. Триус, І. В. Герасименко, В. М. Франчук // За ред. Ю. В. Триуса. – Черкаси, 2012. – 220 с.
9. Що таке Moodle ? [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://moodle.org/mod/page/view.php?id=8174>.
10. Singh H., Reed Ch. A White Paper: Achieving Success with Blended Learning // Harvi Singh, Chris Reed [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://facilitateadultlearning.pbworks.com/f/blendedlearning.pdf>. – P. 1-11.

Стаття надійшла до редакції 15.04.2017 р.

Моснюк Александр

кандидат педагогических наук, старший преподаватель
кафедра прикладной математики и информатики
Житомирский государственный университет имени Ивана Франко
г. Житомир, Украина

Мингалёва Юлия

ассистент
кафедра прикладной математики и информатики
Житомирский государственный университет имени Ивана Франко
г. Житомир, Украина

LMS MOODLE КАК ПРОГРАММНАЯ ЧАСТЬ ОРГАНИЗАЦИИ СМЕШАНОГО ОБУЧЕНИЯ СТУДЕНТОВ ИНФОРМАЦИОННЫМИ ТЕХНОЛОГИЯМИ

Развитие технологий в информационном обществе требует от специалистов разных направлений и специальностей овладения высоким уровнем информационно-компьютерной грамотности, понимания

вызовов современности и умения ориентироваться в изменчивом и сложном мире. Как следствие, ВУЗам необходимо адаптировать учебный процесс к новым реалиям, в частности, и он-лайн образованию. В контексте определённой проблематики в статье раскрыты особенности смешанного обучения. На примере предмета «Новые информационные технологии» продемонстрировано внедрение LMS Moodle для создания и поддержки единой учебной среды, выстроенного по принципам смешанного обучения. Сделан акцент на важности организации обучения и учения студентов, опираясь на исходные положения избранного подхода как одного из более перспективных в информационном обществе.

Ключевые слова: самообразование, смешанное обучение, система управления обучением, Moodle, информационно-компьютерная грамотность.

Mosiyuk Oleksandr

Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Lecturer
Department of Applied Mathematics and Computer Science
Zhytomyr Ivan Franko State University, Zhytomyr, Ukraine

Minhalova Yuliia

Assistant
Department of Applied Mathematics and Computer Science
Zhytomyr Ivan Franko State University, Zhytomyr, Ukraine

LMS MOODLE AS A SOFTWARE COMPONENT OF THE BLENDED LEARNING STUDENTS OF INFORMATION TECHNOLOGY

The article analyses the views of foreign scientists on the use of a combination of traditional and distance forms of educational process. A number of problems which are solved by the use of blended learning are highlighted. Blended learning allows to democratize the process of education and, at the same time, promotes the development of critical thinking, disciplinary students, teaches them to plan their activities. Key assumptions of blended learning, which the teacher must implement, are stressed. LMS Moodle combines affordability and configuration simplicity with flexibility and ability to adapt to different characteristics of educational process – creation of a platform for distance learning courses or involvement in the organization of blended learning. The choice of LMS Moodle for submission of using blended learning on the basis of the subject "New information technologies" for students of both humanitarian and natural specialties is justification. The aim of the course is the formation of modern information culture and computer literacy in students, the acquisition of practical skills of work with modern information and computer technologies.

Key words: self-education, blended learning, learning management system, Moodle, information and computer literacy.